

اقتصادیات

مجموعہ سی

خالد

اشتراک برلی

عثمانی مملکتی ایچون:
یالغی بر بوجوق لیرا

اجنبی مملکتی ایچون:
یالغی ۴۴ مارق - ۲۰ فراتق

دانه سی ۳ غروش

بیل ۱ - صابی ۱

علمی و علی هر نوع اقتصادی مسئله لردن بحث ایدر و هر بازار ایرته سی کونی چیقار .

اداره خانه : استانبول، سلطان حمامی - معقولیان خانی

اعماله برلی

برذقه لق هر سطر ایچون:
یکرمی غروش

سنه لك اعلان ایچون
آبریمجه آ کلاشیلیر

۷ مارت، ۱۳۳۲

مجموعه مزه یازاجق ذالترك [القبا صیراسیله] : آرسلان قندی ، دیون عمومیہ مدیر عمومیسی - احمد امین بك ، دارالفنون ایستاتستیق معلمی - ارشد بك ، خارجیہ نظارتی امور تجاریہ مدیری - توفیق بك ، دیوان محاسبات رئیس - جاوید بك ، سابق مالیہ نظری و قلعه سلطانیه مبعوثی ، جمال بك ، معادن مدیر عمومیسی - حامد بك ، عثمانی بانکہ سی مجلس اداره اعضاسی - حسن تحسین بك ، مالیہ مستشاری - خلاجیان افندی ، سابق نافعہ نظری و استانبول مبعوثی خلوصی بك ، سابق نافعہ نظری و حجاز دمیر یوللری مدتی عمومیسی - ساسون افندی ، بغداد مبعوثی - سعاد بك ، خارجیہ نظارتی امور اداریہ مدیر عمومیسی سعید بك صنایع مدیر عمومیسی - سلیمان سامی بك ، نافعہ نظارتی طرق ومعارف مدیر معاونی - سلیمان سری بك ، نافعہ نظارتی نافعہ مدیر عمومیسی - ضیا كوك آلپ بك ، دارالفنون اجتماعیات معلمی - عثمان فطری بك ، طرق ومعارف اداره سی هیئت فنیہ رئیس - علی جنائی بك ، حلب مبعوثی - علی رضا بك ، امور بیطریہ مدیر عمومیسی - غالب بك ، پوستہ و تہلہ غراف نظارتی قلم مخصوص مدیری - فائق نزہت بك ، مالیہ نظارتی واردات مدیر عمومیسی - فرید بك ، مسكوكات مدیری - كاظم بك ، مالیہ نظارتی دیون عمومیہ ومعاملات تقدیہ مدیری - مصطفی بك ، نافعہ نظارتی دہمیر یوللر مدر عمومیسی - مصطفی شرف بك ، تجارت وزراعت مستشاری - مختار بك ، نافعہ مستشاری - منیر بك ، سیغورطہ لر مدیری - نسیب بك ، زراعت مدیر عمومیسی - یوسف كال بك ، عدلیہ مستشاری .

شرکتیں کی اہمیتی تقدیر ایندیکے ایچون بوکادائر اولان تشکیلات و قوانین حقندہ تدقیقاتہ بولمق اوزرہ اور واپہ برہیت اعزام اتمندی۔ ہیئت مذکورہ اعضا سندن جال بک افندی ۱۳۳۰ تاریخندہ نتیجہ تدقیقات اولق اوزرہ مفصل بر لایحہ قانونیہ الہ اسباب موجبہ سنی حاوی اولہرق مکمل بر پروژہ تنظیم اتمندی۔ احوال معلومہ دن طولانی شمدیہ قدر قوتوپہ۔ راتیف شرکتی حقندہ هنوز قانون پایلمہ مش، حکومت دہ بوکادائر بر کونا تشبہدہ بولناما مشدر۔ فقط شبہ یوق کہ یقین زماندہ بو مسئلہ لایق اولدینی اہمیتلہ نظر اعتبارہ آئنه جقدر۔ بناء علیہ سائر مملکتلر دہ قوتوپہ راتیف شرکتیں کی اوینادقلری رول حقندہ مختصر بعض معلومات ویرمکی فائده دن خالی کورمبورز۔

معلوم اولدینی اوزرہ قوتوپہ راتیف شرکتی کاہ حوایج ضروریہ مصارفنک تنقیصی، کاہ اصل فابریقا طورلرہ رقابت اجراسی، کاہ دہ کفالت مشترکہیہ مقابل اعتبار اکسائی و مبالغ تدارکی کبی مقاصد مختلفہ الہ عینی بر صنعت و مسلک منسوب افراد متعددہ پیندہ انعقاد ایدن شرکتلرہ دینور۔ قوتوپہ راتیف شرکتیں کی مہدی اولان انکلتزہ دہ بالخاصہ برنجی مقصدی تعقیب ایدن شرکت استہلاکیہ، عملہ صنی و موقع اجتماعیں کی تعالیسی آرزو ایدر کبی کورین فرانسدہ اک زیادہ ابکنجی مقصدی تعقیب ایدن شرکت استحصالیہ و علی العموم اصناف طبقہ اجتماعیں کی ترفیہ حالہ چالیشان آلمانیدہ ایسہ بالخاصہ اوچنجی مقصدی تعقیب ایدن شرکت اعتباریہ موجودر۔

بالخاصہ شہرلرہ تأسس ایدن بوکبی شرکتلر یانندہ بردہ کویلرہ ارباب زراعت پیندہ تشکیلی ایدوب ہر مملکتدہ بر سرعت مزایدہ الہ توسع و تعم ایدن و جفتجیلرہ بک بیوک منافع تأمین ایلیان بعض شرکتلر واردر کہ اولرہ زراعت قوتوپہ راتیفلر ایدر۔

زراعت قوتوپہ راتیفلری عمومیتلہ شرکت استہلاکیہ، استحصالیہ و اعتباریہ نک و بالخاصہ ایلمک ایکی نوع شرکت تعقیب ایندیکے مقاصدی مجتمعاً تعقیب ایلر، یعنی زراعت قوتوپہ راتیفلری اکثر یا ہم استحصالاتی، ہم دہ بعض استہلاکات مخصوصہ یی و حتی بعضاً تدارک مالی دخی غایہ معاملات اتخاذ ایدر۔ فقط علی العموم قوتوپہ راتیف شرکتیں کی غایہ اصلہ سی، تجارت متوسطلرینک بک بہالی بہ مال اولان خدمتلرندن مستغنی بولنہ بیلیمکدن عبارتدر۔ ایشتہ بو مقصد، بوغایہ عندالتحلیل قوتوپہ راتیف شرکتیں کی اک بیوک فوائدینی و بر قسم محاذیرینی ارانہ ایدر۔ شرکت استہلاکیہ، اعضای شرکتی بقالیرک، ذخائر و ملبوسات تاجرلرینک یداحتکار و اغفالاندن قورنارمق فائده سنی؛ شرکت استحصالیہ، استحصالاتدن متولد تمتعانی مؤسسات صناعیہ نک رؤسای ادارہ سی ضررینہ اولہرق منحصرأ عملہ مستحصلہ پیندہ توزیع اتمک نتیجہ سنی؛ شرکت اعتباریہ، آقچہ بودیعات و اقراضاتی خصوصندہ بانکرلرک یرینہ قائم اولق فائده سنی و نہایت زراعت قوتوپہ راتیفلری، محصولات زراعیہ یی اشترایدن و یا جفتجیلرہ تحملقلرہ کوبرہ لری صافان و اولرہ آلات زراعیہ اعارہ ایدن تاجرلرک خدمات محرکانه لزدن عملہ زراعیہ یی مصون و آزادہ بولندرمق نتیجہ مفیدہ سنی تأمین ایدر۔ بو صورتلہ متوسطلرک آرمالاسی ایسہ قاعدہ عمومیہ اولہرق معلوم اولدینی وجہلہ مستحصللرک کارلرینی تزیید و مستهلک لک مصارفنی تنقیص ایدر۔ بو احوال و شرائط دائرہ سندہ قوتوپہ راتیف شرکتیں کی ایشلری نہ قدر منظم اولور و ساحہ معاملاتی نہ قدر واسع بولنورسہ متوسط تاجرلرک ایشلری او نسبتدہ تناقص ایدر و بوبلہجہ شرکتلر مستحصل اولسونلر مستهلک اولسونلر ہر حالہ بیوک بیوک استفادہ لر تأمین ایدرلر۔ بالادہ کی ملاحظات ایجہ تدقیق ایدیلر سہ قوتوپہ راتیف شرکتیں کی محاذیری دخی قولایجہ آکلاشیلیر۔ محاذیر مجوئہ نک باشلیجہ لری بروچہ آتیدر:

۱ — قوتوپہ راتیف شرکتیں کی تشکیلی قوانین مخصوصہ الہ تسہیل و تشویق اولنورسہ متوسط تاجرلر: «سربستی تجارتہ رعایت ایدلیور»

تورکیاہ ینہ آلمان کنجاردن مرکب وکیلر کوندرلمسنی توصیہ ایدیور۔

تجاری اصول استثماری التزام ایدن مؤلفلرک نشریاتی ایچون بورادہ بر مناقشہ قبوسی آچہ حق دکلز۔ بو وظیفہ یی مملکتتمزی لایقیہ و یقیندن بیلن علمی اصول اثمار طرفدارلرینہ بر اقیورز۔ اساساً بو نشریات علمی بر قیمتی حائر اولدقلری و دہا طوغریسی علمی نقطہ نظرندن باطل و واهی اولدقلری ایچون علاقہ دار محافظدہ ذرہ قدر جای قبول بولہ مزملر اونک ایچون اولرلہ مناقشہ یی کیریشمک بسبتون زائد بر کلفتدر۔

بزم ایچون اک مہم مسئلہ بشقہ لرینک مناسب کوردکلری اصول استثماری مناقشہ اتمک دکل بزم ایچون اک مناسب اولان «مہ بود» ی قطعی صورتدہ تعیین اتمکدن عبارتدر۔

حکومتتمز شمدیہ قدر بو خصوصہ مطرد و علمی بر اصولہ مستند بر سیاست تعقیب ایدہ مہ مشدر۔ بو سیاستتمزی منصفانہ بر صورتدہ تنقید اتمش اولان فون ماقای کبی مدققلر بو جہتی نظر اعتبارہ آلدقلری ایچون حقسز بعض تنقیدات توجیہ ایتشلردر۔ بولری بالطبع پیدری قسم مخصوصندہ موضوع بحث ایدہ جکز۔ فقط بزده شونی اونوئمہ ملی بزکہ «ایجاب حال» سیاستی زمانی کچمشدر؛ بوندن بویہ کرک خارجی و کرک داخلی سیاست اقتصادیہ مز علمی اساسلرہ مستند اولمیلدر۔

تجارت و زراعت ناظر محترمی احمد نسیمی بک مجموعہ مزہ اجرا ایتدکلری بیاناتدہ یقیندہ نظارتدہ بو اساسلری تعیین اتمک مقصدیلہ اقتصادیات شورای عالیسی تشکیل اولنہ جغنی تبشیر ایتشددر۔ بو مجلسک اہمیتی لایقیہ تقدیر اتمککہ برابر اعتراف ایدرز کہ بزاک بیوک اہمیتی ملی اقتصادجیلرک علمی اساسلرہ مستند تحریات و نشریاتنہ عطف ایدرز۔

قوتوپہ راتیف شرکتی

البارز

علوم تجاریہ و اقتصادیہ معلی

اقتصادیاتنک تعالیسنہ خدمت ایدہ جک اک مہم عامللرک بری دہ شہہ سزکہ قوتوپہ راتیف[*] شرکتیں کی تشکیلدر۔ حکومت قوتوپہ راتیف

[*] بعض مؤلفلر قوتوپہ راتیف شرکتیں کی تورکجہ اولق اوزرہ «تعاون شرکتی» تعبیرینی استعمال ایدیورلر سہ دہ بو تعبیر بالخاصہ [Société de secours mutuels] دینلن و قوتوپہ راتیف شرکتلرندن بک فرقلی اولان جمعیتلرہ مخصوص اولق و قوتوپہ راتیف شرکتلر دہ یکدیکرینہ معاونت فصل موجود اولماق طولایسیلہ بو خصوصہ کلہ اجنبیہ نک استعمالندہ برأس کورلیدی تقدیردہ «صنعتدا شلر شرکتی» اصطلاحنک قبولی دہا مناسب کورلمکدہ در۔

دیہک یا غیرہ کو باربرلر . بو نقطہ واضح قانون طرفندن ایجہ تدقیق ایلمسی لازم کلن مهم بر مسئلہ اجتماعی و اقتصادی در .

۲ — کوئوپراتیف شرکتلرینک موفقیتی غایت مقدر ، عقیف ، تجربه دیدہ بر ذاتک رأس کارہ کیرلسنہ و بالجلہ اعضای شرکت طرفندن بو ذاتک اوامر و تعلیماتہ اطاعت و رعایت ایلمسنہ متوققدر . حصولی پک قولای کورین بو شرط موفقیت تطبیقاندہ اکثریا غیر قابل تأمین اولور . حتی دینلہ بیلرکہ بر جوق کوئوپراتیف شرکتلرینک عدم موفقیتی هان منحصرأ بو شرط اهم و مطلقک عدم حصولندن ایلو کلیور . شرط مبحوثک تأمینندہ مشاهدہ ایدیلن بو امکانزلق الک زیادہ کوئوپراتیف شرکتلرینک طبیعت و ماهیتندن منبعثدر . فی الحقیقہ بو کبی شرکتلرہ اکثریا اعضانک مهم بر قسمی عین اقتدار و لیاقتدہ بولندقلرندن اعضای مبحوثنک هر بری آمر و مافوق اولق ایسترو رقیقک اوامر و تعلیماتہ تبعیتدن امتناع ایدر ویا اونک اجرا آتی متصل تنقید ایلر .

کوئوپراتیف شرکتلری تشبثاتک موفقیتلہ تنوج ایتمسی ایچون مطلقاً بو کبی شرکتلرک کیفیت تأسیسی بر احتیاج حقیقیہ تقابل ایلیدر . یوقسہ کوئوپراتیف شرکتلری اجرت یومیہ سیلہ کچین و بناء علیہ اشیای لازملرنی پک غالی فیشاتلرلہ کوچک تاجرلردن صاتین آلمقہ مجبور اولان بیوک بر صنف مستهلک آرہ سندہ تشکل اتجزسہ شرکتک بیوک برامید موفقیتی اولماز . کذا کاه باعلرنک ، کاه مشتریلرنک احتکارندن وسائرہ دن متضرر اولانلر میانہ داخل بولنیان چفتجیلر آرہ سندہ زراعت کوئوپراتیفلری تأسیسی میسر اولماز . اولسہدہ موفقیت استحصال اولتماز . بوکا مقابل بعض تاجرلرک ارتکابات محتکرانہ لری وفقدان اصول و تشکیلات طولایسہ سفیلانہ امراہر حیات ایدن چفتجیلر آرہ سندہ تشکیل اولنہ جق زراعت کوئوپراتیفلری ارباب زراعتہ پک بیوک استفادہ لر تأمین ایدہ بیلر . بوکا الک کوزل مثال دایمارقہ در .

زراعت کوئوپراتیفلری دایمارقہدہ پک زیادہ توسع ایتمش و پک بارلاق نتیجہ لر ویرمشدر . فی الحقیقہ اولجہ سفیلانہ بر حیات کچین دایمارقہ کوییلری بو کون زراعت کوئوپراتیفلری سایہ سندہ بیوک بر رفاهہ نائل اولشن و حتی حال حاضرده دنیاک الک زنکین چفتجیلری وصفنہ کسب لیاقت ایلشیدر . کرچہ بوتحول مهم ، دایمارقہدہ زراعتک شرفی برمسلك عد ایلمسی واورادہ امور زراعیہ نک الک علمی و ایجابات حاضرہ فنیہ الک موافق طرزده وشایان حیرت تشکیلاتلہ اجرا اولماسی کبی اسباب سائرہ دن دخی نشأت ایدیورسہدہ هر حالده بو انقلابدہ کوئوپراتیف شرکتلرینک بیوک بردخل و تأثیری اولدینی قابل انکار اولیان حقایقنددر . حال حاضرده دایمارقہ لیلرک حیات اقتصادی سندہ کوئوپراتیفلرک پک بیوک بر اهمیتی وارددر . فی الحقیقہ دایمارقہ دن مالک اجنبیہ کوندریلن اموال وامتعہ یکونسک ٪ ۵۷ سی کوئوپراتیفلر طرفندن ارسال ایدلکدہ در .

اصول و تشکیلات مکملہ سی ، فکر تشبثی ، امور تجاریہ نک ماهیت حقیقیہ سنہ وقوف تامی سایہ سندہ بو کوچک فقط زنکین مملکت بعض اموال وامتعہ ایچون انگلیز پیاسہ سنی عادتاً استیلا ایلشدر . دایمارقہ محصولاتی بو کون اجنبی امتعہ نمائیلہ سنی و حتی فرانسنک انگلترہ یہ مجاور بر منطقہ سی اولان نورمانیادین مورد محصولاتی انگلیز پیاسہ سندن عادتاً طرد ایلشدر .

بالخاصہ ۱۸۹۵ سنہ سندن بری دایمارقہدہ کوئوپراتیف شرکتلرینک بیوک بر اداره مرکزیه سی وارددر . (۱۱۵۰) شرکتک محلیہ سی و (۱۶۵,۰۰۰) اعضای اولان مذکور اداره مرکزیه ، مملکتک ترازید اخراجاتی بولندہ خدمات مهمہ و نافعہ صرف ایلشدر . بو اداره مرکزیه نک طرز تشکیلاتی حقندہ بر فکر ویرمک ایچون یورطہ اخراجاتی نہ صورتلہ اجرا ایتمکدہ اولدینی ایضاح ایدہ جکم : محلی کوئوپراتیف شرکتلری کوییلر طرفندن کتیریلن یورطہ لری طولبار ، نوعنہ کورہ تصنیف ایدر ، ومعین جمعدہ معین بر مقدار یورطہ یی حاوی صندوقلرہ وضع ایدر .

یورطہ لرک ایکی نومروسی اولور . بونلردن بریسی مستحصلک دیکری اخراجات شرکتک نومروسیدر . نومروسلر سایہ سندہ یورطہ تسلیماتندہ حیلہ کارانہ حرکت ایتمش اولانلرک کیم اولدینی آکلاشلیر و اوکا کورہ دوچار مجازات ایدیلر . دیکر طرفدن اداره مرکزیه ، سیر سفاش قومپانیہ لریلہ بعض مساوئلہ نامہ لر عقد ایتمش و بویلہ جہ احوال عادیهده لوندرہ یہ لاغتیر صورتدہ یالکز برکونلک تازہ یورطہ لر ایصال ایدہ بیلیمک ایچون هر کون لوندرہ یہ متوجہأ حرکت ایدہ جک بعض واپورلرک کندی امرینہ آمادہ بولندیرماسنی تحت تأمینہ آلمشدر . بوسادہ فقطعین زماندہ حیرتبخش تشکیلات سایہ سندہ مصارف ثقیلہ ایلہ صاتیش مصرفلرندہ مهم مهم تصرفات حاصل اولہ بیلدیکی و بواصولک تطبیق نتیجہ سندہ مشتریلرہ مستهلکک امنیت قازانیلہ رقی بونلرک صندوقلرک اوزرندہ یالکز دایمارقہ کوئوپراتیف شرکتلری اداره مرکزیه سنک علامت فارقه سنی آرمقلہ اکثفا ایتملرنی تحت تأمینہ آلمق ممکن اولہ بیلدیکی ونهایت بو اصول سایہ سندہ کوییلرک ، محصولاتلرنی دها یوکسک فیشاتلرلہ صانہ بیلدکلری کوچک بر ملاحظہ ایلہ آکلاشلیر .

جواهر متحدہدہ عین یولده بعض تشکیلاتی حائر کوئوپراتیف شرکتلرینہ تصادف ایدلکدہ در . بونلر شرکتک مأمورین محلہ سنجه طولانلش و صندوقلرہ وضع ایدیلوب اداره مرکزیه یہ ارسال ایدلش اولان میود و سبزہ لرک فروختلہ اشتغال ایدر . بواصولک تطبیق طولایسہ مصارف مختلفہ نک تناقصی سایہ سندہ اداره مرکزیه اکثریا هم مستهلکک و همده اتحادہ داخل اولان کویلی هیئتلری ایچون پک الوریشلی بعض فیشاتلرہ اموال و محصولات بیع و فروخت ایتمکہ موفق اولقدہ در . آلمانیدہ ، اسویجرحده ، قلمکدہ و آوستریا مجارستانده دخی پک مهم زراعت کوئوپراتیفلری و خصوصیلہ سرتجیلک و دکر منجیلک کوئوپراتیفلری موجوددر .

اسامأ زراعت کوئوپراتیفلرینک بعض انواع مخصوصہ سی مثلاً پنیرجیلک کوئوپراتیفلری ، مواد ابتدائیہ زراعیہ نک اشتراکی مقصدیلہ منعقد زراعت کوئوپراتیفلری ، کوئوپراتیفتدن بشقہ ناملر تحتدہ اولہ رقی کوئوپراتیف شرکتلرینک انواع سائرہ سندن اول ظهور و انتشار ایلشدر . بوکون دخی ممالک مختلفہدہ موفقیتلہ ایلمک تأسس ایدہ بیلن شرکتلر ، یا صناعی مملکتلرہ اولدینی کبی شرکت استهلاکیہ ویا زراعی مملکتلرہ اولدینی کبی زراعت کوئوپراتیفلریدر . بو اعتبارلہ مملکتلرہدہ بیوک احتمالات موفقیتلہ ایلمک تأسس ایدہ بیلہ جک اولان کوئوپراتیف شرکتلری هر حالده زراعت کوئوپراتیفلری اولدیغندن قوانینمزدہ ، تدقیقات و تشبثاتزدہ بالخاصہ کوئوپراتیفلرک بونوعی نظر دقتہ آئمالیدر .

یکی کتابدر

ت . آ .

صوک زمانلرہ آلمانیا و آوستریا مجارستانده مملکتلرک احوال اقتصادی سندن باحث بر جوق کتابلر انتشار ایتدیکی کبی غزته و مجموعہ لردهدہ اقتصادیاتمز حقندہ پک جوق نشریات وقوع بولمشدر . مع التأسف بو نشریاتک قسم کلیسی بستیون سطحی تدقیقاتہ و حتی یاکلش معلوماتہ مستند بولنیور و بناء علیہ خارجده مملکتلرک اقتصادیاتی حقندہ یالان یاکلش فکرلرک توسع و انتشارینہ سببیت ویرییور . مع مافیہ بو نشریات میانندہ طوغری معلوماتہ مستند و حقیقی بر قیمت علمیه یی حائر بعض اثرلر تصادف اولتورکہ بزم